

Pensjonsmytene du som er født i 1963 eller senere kanskje tror på

I 2020 kom det nye pensjonsregler for offentlig ansatte født i 1963 eller senere. De nye reglene betyr at det er en ny måte å tjene opp til alderspensjon for disse årskullene, og at offentlig tjenestepensjon er ganske annerledes enn før.

Vi har flere ganger lagt merke til at det er noen «myter» om tjenestepensjon som går igjen blant de født i 1963 eller senere. Derfor går vi gjennom de fem vanligste pensjonsmytene for å finne ut om de stemmer eller ikke.

Myte 1: «Jeg taper pensjon om jeg jobber etter 67»

Svar:

- Nei. Du som er født i 1963 eller senere kan jobbe så lenge du vil uten at tjenestepensjonen blir redusert. Pensjonen øker for hver måned du fortsetter å jobbe.

Utdypende informasjon:

Offentlig tjenestepensjon for de som er født i 1962 eller før, garanterer en viss prosentandel av lønna i alderspensjon når de slutter å jobbe (hvis de har full opptjening i 100 prosent stilling). Garantien gir opp mot 66 prosent av sluttlønna og gjelder for samlet utbetaling fra offentlig tjenestepensjonsordning og folketrygden. Det som kan skje med denne aldersgruppa, er at den beregna pensjonen fra folketrygda blir så stor at den alene dekker hele garantien. Da blir tjenestepensjonsdelen redusert ned mot null.

Du som er født i 1963 eller senere har ikke den samme garantien fordi regelverket er annerledes. Utbetalingen av pensjon fra folketrygden og offentlig tjenestepensjon sees ikke lenger bare under ett. Det betyr at du fortsetter å tjene opp til fremtidig tjenestepensjon for hver måned du fortsetter å jobbe, uansett hvor lenge du jobber.

Du kan jobbe så mye og så lenge du vil opp mot den vanlige aldersgrensa i staten og fortsatt tjene opp til alderspensjon (i teorien helt til du blir 75 år). Det er også mulig å ta ut alderspensjon og jobbe fullt ved siden av uten at pensjonen blir avkorta.

Myte 2: «Jeg får 66 prosent av sluttlønnen i pensjon»

Svar:

- Nei. Er du født i 1963 eller senere er du ikke garantert å få en viss prosentandel av sluttlønnen.

Utdypende informasjon:

For de som er født i 1962 eller tidligere, ser vi på utbetalingen fra folketrygden og det de har tjent opp i en offentlig tjenstepensjonsordning under ett. Sammen skal de to delene utgjøre opp mot 66 prosent av sluttlønnen, så lenge pensjonisten har full opptjening på 30 år og tar ut pensjon fra tjenstepensjonsordningen og folketrygda samtidig. Slik er regelverket for denne aldersgruppa.

For deg som er født i 1963 eller senere er regelverket annerledes. Du har ikke noen garanti for at du skal få en viss prosent av sluttlønnen. For deg vil alle årene du jobber gi pensjonsopptjening og jo lenger du jobber, jo mer får du i alderspensjon. Derfor kan du også få mer enn 66 prosent – bare du jobber lenge nok.

Myte 3: «Det er to-prosenten jeg betaler inn som blir alderspensjonen min»

Svar:

- Nei. To-prosenten som trekkes fra lønna di er kun et lite bidrag av det som skal dekke din del av AFP, alderspensjon, uførepensjon og etterlattepensjon
- Det er arbeidsgiveren din som dekker størsteparten av alle pensjonsrettighetene dine hos oss.
- Hvis pensjonsinnbetalingen bare var to prosent av lønna, ville det blitt en svært mager pensjonstid – for deg og dine etterlatte.

Utdypende informasjon:

Mange forveksler offentlig tjenstepensjon med innskuddspensjonen i privat sektor. I en innskuddspensjon settes det av minst to prosent av lønna, som gir en tidsavgrensa alderspensjon. Den utbetales tidligst fra 62 år og minimum frem til du fyller 77.

Offentlig tjenestepensjon er mye mer enn livsvarig alderspensjon. Når du blir medlem hos oss får du i tillegg deknings som uførepensjon og etterlattepensjon. Det sikrer deg hvis du skulle bli syk eller skadet så du ikke kan jobbe så mye som før. Medlemskapet sikrer også at dine etterlatte kan få økonomisk støtte dersom du skulle dø fra dem.

Arbeidsgiveren betaler inn en premie til oss som skal dekke alle rettighetene du og familien din har gjennom medlemskapet. Premien er på rundt 13 prosent av lønna di, og du er med på å dekke det lovpålagte beløp på to prosent. Det vil si at du betaler to prosent for noe som egentlig koster 15 prosent.

Hvis du skulle ha kjøpt inn tilsvarende ordninger for alders-, uføre- og etterlattepensjon som privatperson, ville det trolig koste deg mer enn 15 prosent. Heldigvis er det arbeidsgiveren din som tilbyr deg en kollektiv offentlig tjenestepensjonsordning som gir god økonomisk trygghet.

Myte 4: «Jeg kan gå av med like god pensjon ved 62 år som jeg ville fått ved 67 år»

Svar:

- Avtalefestet pensjon (AFP): Nei, fordi AFP er ikke lenger en tidligpensjonsordning (som for de født i 1962 eller før). AFP blir et livsvarig kronetillegg som kommer oppå alderspensjonen din. Det vil si at du ikke kan trappe ned stillinga di og leve av AFP alene når du blir 62 år.
- Alderspensjon: Nei, det kan du ikke. Jo tidligere du tar ut pensjonen, jo mindre får du livet ut.

Utdypende informasjon:

De som er født i 1962 eller før har en egen AFP-ordning som ble innført som en tidligpensjonsordning for slitere. Ordninga skal sikre en verdig avgang for de som ønsker å ta ut pensjon før de fyller 67.

Pensjonen utbetales kun fra 62 til 67 år og er lagt opp sånn at de må gå ned en viss prosentandel av stillinga eller slutte helt. Pensjonen skal dekke inn det de taper i lønn når stillingsprosenten reduseres. Disse AFP-pensjonistene har muligheter til å jobbe ved siden av AFP, men lønn kan føre til at AFP-pensjonen reduseres.

For deg som er født i 1963 eller senere er ikke AFP en tidligpensjonsordning. Ordninga blir en utbetaling som kommer i tillegg til det du får i alderspensjon.

Samtidig går AFP fra å være i en viss periode (fra 62-67 år) til å bli en livsvarig ytelse, uten at det er krav om at du må gå ned i stillingsstørrelse.

Mens de som er født i 1962 eller tidligere må vente til de blir minst 67 før de kan ta ut alderspensjon, kan du ta ut alderspensjon og AFP fra du fyller 62 år (så lenge du oppfyller vilkårene for å få AFP). Og det kan du gjøre uten at du trenger å slutte i stillinga. Om du ønsker å jobbe redusert kan du fortsatt avtale dette med arbeidsgiveren din, men du trenger ikke å trappe ned.

Du bør finne ut hvor mye pensjon du får hvis du vil trappe ned jobben eller gå av ved 62 år, og om pensjonen er nok til å dekke inntektstapet ditt. Bruk pensjonskalkulatoren vår for å se hva du får i pensjon om du går av ved 62 år, og se hvor mye du kan få hvis du jobber noen år lenger.

Viktig om AFP: Offentlig AFP for de født i 1963 eller etter er ennå ikke vedtatt, men partene i arbeidslivet er enige om prinsippene. Ordningen er kraftig endret for disse årskullene. Utbetalingen blir livsvarig, og er lagt opp til å utgjøre en del av din samlede alderspensjon. Derfor kaller vi denne endrede ordningen for livsvarig AFP.

Myte 5: «Jeg får full opptjening når jeg har vært medlem i SPK i 30 år»

Svar:

- Nei. Begrepet «full opptjening» gjelder ikke for deg fordi det ikke skal brukes til å beregne pensjonen din.

Utdypende informasjon:

Tidligere var det slik at når du hadde jobba i 30 år i 100 prosent stilling, fikk du det som het «full opptjening». Hver dag, hver måned og hvert år ble regnet med når pensjonen skulle beregnes. Hadde du full opptjening og jobba lenger, var det begrensa hvor mye du fikk i ekstra pensjon.

For de som er født i 1962 eller tidligere er det fortsatt slik. Du som er født i 1963 eller senere har et annet regelverk. For deg settes det av en viss prosent av lønna di hver måned, som år etter år bygger seg opp til en pensjonsbeholdning – en slags sparegris for din fremtidige rett til alderspensjon.

Når du skal ta ut pensjonen, blir summen av pensjonsbeholdninga di fordelt ut over antall år ditt årskull er forventet å leve. Hvor lenge du har vært medlem blir ikke brukt

for å beregne pensjonen din. Derfor sier vi at «full opptjening» ikke betyr noe for deg som er født i 1963 eller senere.

Det som teller er hvor lenge du jobber og hvor mye du tjener. Det settes av minst 5,7 prosent av lønna hver måned. Jo lenger du jobber, jo større blir pensjonsbeholdninga, og jo mer får du i pensjon. Mens de som er født i 1962 eller tidligere ikke fikk mer enn maksimalt 30 år i pensjonsopptjening hos oss, er du som er født i 1963 eller senere aldri ferdig oppspart. Du får mer i pensjon jo lenger du jobber.

Se det som gjelder for deg:

- Regn ut hvor lenge du må jobbe og hvor mye du kan få:
spk.no/pensjonskalkulator